

Stille taal

1. Welke stelling over gebarentaal is waar?

c. Er zijn meer dan 100 gebarentalen op de wereld

Er zijn voor zover bekend 121 gebarentalen! Stelling a klopt niet. Brits-Engelse en Amerikaanse gebarentaal zijn twee verschillende talen die onderling niet zomaar verstaanbaar zijn. Stelling b is ook fout. Gebarentolken vertalen bijvoorbeeld gesproken taal naar gebarentaal en 'spreken' dus beide talen. Ook stelling d klopt niet. De Nederlandse gebarentaal is niet als officiële taal erkend, maar in België en Finland is de eigen gebarentaal dat wel. In Nederland zijn er wel veel hulpmiddelen voor doven, zoals scholen, en sinds half maart ook een gebarenwoordenboek voor op je mobiele telefoon.

<http://library.gallaudet.edu/drfaq-world-sl-country.html>
<http://www.mobilesign.org/>
http://www.doof.nl/archief/2006/01/gebarentaal_nie.php

Vergissen is menselijk

2. Hoe zeg je tegen een bankdirecteur dat hij zich vergist?

d. Beide versies zijn correct

Beide mogelijkheden zijn goed: zowel heeft zich als hebt u. De reden voor de onduidelijkheid is dat het onderwerp u zijn leven begonnen is als een 3e persoon (zoals hij of zij heeft), terwijl het qua betekenis aansluit bij de 2e of toegesproken persoon (zoals jij hebt). Het lijkt er op dat het gebruik van u als 2e persoon de strijd uiteindelijk zal winnen: bij het werkwoord zijn is het gebruik van de 3e persoon al erg ouderwets (u is), in tegenstelling tot het gebruik van de 2e persoon (u bent). Toch is de strijd nog niet gestreden, want veel mensen vinden u heeft deftiger (of juist gewoner) dan u hebt. De onzekerheid duurt dus nog wel even voort. Een taalkundige verzuchtte in 1908 al: "Wat moet een taal beginnen, waarin men in verlegenheid zit, hoe iemand aan te spreken?"

<http://taaladvies.net/taal/advies/vraag/1240/>
<http://www.onzetaal.nl/nieuws/ujij.php>
<http://taalschrift.org/reportage/000851.html>

't Is net Hulandes

3. Bestaan er ook creooltalen waarvan de woordenschat aan het Nederlands is ontleend?

c. Ja, maar ze zijn nu uitgestorven.

Er bestonden twee creooltalen die gebaseerd waren op het Nederlands: het Berbice Dutch en het Negerhollands. Berbice Dutch is ontstaan in Guyana. In 1993 was er nog een handjevol bejaarde sprekers. Het Negerhollands was gebaseerd op een Zeeuws dialect van het Nederlands en is in al sinds 1987 uitgestorven.

Antwoord a is overigens niet helemaal fout: het Afrikaans is een half-creool. Het is voortgekomen uit het Nederlands, maar sinds 1924 is het een officiële (eigen) taal. Het Papiaments is voor het grootste deel gebaseerd op het Spaans. Het Surinaams is gebaseerd op het Engels. Beide talen hebben wel wat Nederlandse invloeden: zo heet Nederlands in het Papiaments Hulandes.

<http://www.nieuws.nl/452825>
<http://neon.niederlandistik.fu-berlin.de/langvar/pidgins/overseasduch>
http://neon.niederlandistik.fu-berlin.de/langvar/pidgins/index_html/nl#

De minister van juist-is-tie

4. Wat is de officiële naam voor de tak van taalwetenschap die klanken uit menselijke taal bestudeert?

c. Fonologie

De fonologie of klankleer is het onderdeel van de taalwetenschap dat de kleinste samenstellende onderdelen van de menselijke taal beschrijft en bestudeert. De akoestiek is de wetenschap die zich bezighoudt met geluid. Audiologie is een geneeskundig specialisme dat zich bezighoudt met het meten en corrigeren van het gehoor. De morfologie is het onderdeel van de taalkunde dat zich bezighoudt met de structuur van woorden.

<http://www.kennislink.nl/web/show?id=165523>
<http://pers.ncrv.nl/ncrv?nav=eclzxCsHtGACRjcnxW>
<http://neon.niederlandistik.fu-berlin.de/phonology>

Kindertaal

5. Wat kunnen kinderen van 12 maanden nog niet herkennen?

a. Of iets een leugentje is of niet

Pas als kinderen ongeveer vier jaar oud zijn leren ze het verschil tussen een vergissing en een leugen. Om dit verschil te maken is het nodig dat een kind zich in een ander kan verplaatsen. Kinderen zijn met 12 maanden al wel erg gevoelig voor intonatie. Op basis van de toon herkennen ze bijvoorbeeld vragen en waarschuwingen. Hun kennis van intonatiepatronen gebruiken ze ook om de geluidsstroom in te delen in kleine brokjes informatie: woorden. Daarnaast kunnen baby's ook al de klanken van hun moedertaal onderscheiden: op basis van wat ze om zich heen horen 'selecteren' ze die.

<http://taalschrift.org/reportage/000192.html>
<http://www.kennislink.nl/web/show?id=130785>

Streek voor streek

6. Welke drie streektalen worden er in Nederland erkend?

c. Fries, Limburgs en Nedersaksisch

Het verschil tussen een streektaal en een dialect heeft te maken met geschiedenis. Dialecten hebben bijgedragen aan het ontstaan van het Standaardnederlands, zoals het Brabants en het Zeeuws, maar streektalen niet. Er is ook een verschil tussen streektalen onderling. Alleen het Fries mag gebruikt worden als standaardtaal, bijvoorbeeld op wegwijzers. Ook Twents, Sittards en Sallands zijn (stads)dialecten. Het Nederfrankisch is de naam van een dialectgroep waar o.a. het Brabants onder valt. Veel mensen vinden overigens dat het West-Vlaams in België ook als streektaal moet worden erkend, maar de Belgische overheid maakt het onderscheid tussen dialect en streektaal niet.

<http://neon.niederlandistik.fu-berlin.de/langvar/dialects/>
<http://www.streektaal.net/>
<http://www.meertens.knaw.nl/panel/>

Maar mijn computer zei dat!

7. Wat is geen probleem voor een sprekende computer?

c. Met kleine onderdelen nieuwe zinnen maken

Het is voor computers lastig om zinnen te begrijpen die meer dan één betekenis kunnen hebben. De computer kan dan per ongeluk de verkeerde conclusies trekken. Ook het gebruik van een goede intonatie is moeilijk voor computers. Hierdoor zijn sommige sprekende computers niet altijd goed verstaanbaar. Ook lange, ingebedde zinnen kunnen problemen veroorzaken: het berekenen van de structuur van die zin kost veel rekentijd. Sprekende computers kunnen wel kleine onderdelen combineren tot nieuwe zinnen.

<http://www.let.rug.nl/~vannoord/alp/leek.html>
<http://tobasco.ctit.utwente.nl/~theune/Cursor.html>
<http://www-ai.ijs.si/eliza/eliza.html>
<http://text-to-speech.dunk.tk/>

Lesje taal

8. Welke vreemde talen mogen in Nederland gegeven worden op basisscholen?

c. Engels, Frans, Duits en Spaans

Sinds 1986 is het voor alle basisscholen verplicht om 1 à 2 uur per week Engels te geven in groep 7 en 8. Lang niet iedere basisschool volgt deze richtlijn. Vanaf 2004 is de overheid bezig om les in een vreemde taal ook in lagere groepen al mogelijk te maken en om het aantal talen uit te breiden. Eerst kwamen Duits en Frans erbij, en in 2006 gaf het ministerie groen licht om ook Spaans te geven op de basisschool.

http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/education/6435885.stm
<http://www.kennislink.nl/web/show?id=159379>
<http://www.talenopdebasisschool.nl/>

Partners



Mede mogelijk dankzij



De Talenquiz is een initiatief van De Taalstudio en De Praktijk en wordt geschreven door De Taalstudio. De quiz wordt maandelijks gratis verstuurd naar de abonnees en daarnaast verspreid via www.taalstudio.nl, www.kennisnet.nl en www.kennislink.nl. De Taalstudio is volstrekt onafhankelijk in onderwerpkeuze, formulering en verwijzing. Op dit product zijn de Algemene Voorwaarden van de Taalstudio van toepassing.